



עפ"ת 45005/06/18 - הלל רוזנברג נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 45005-06-18 רוזנברג נ' מדינת ישראל

עפ"ת 47232-06-18 רוזנברג נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת חיה זנדברג
מערער	הלל רוזנברג
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק-דין

ערעור על פסק-דין של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט ארנון איתן) בתת"ע 10062-11-17 מיום 13.12.2017, ועל החלטתו מיום 14.5.2018.

וכן ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופטת שרית זוכוביצקי-אורי) בהמ"ש 3592-05-18 מיום 7.6.2018.

הדיון בשני הערעורים אוחד.

הערעור בעפ"ת 45005-06-18

1. הערעור בעפ"ת 45005-06-18 עניינו אישומי של המערער בעבירה של נהיגה במהירות מופרזת בשל כך שביום 16.3.2017 נהג במהירות של 114 קמ"ש במקום בו המהירות המותרת היא 80 קמ"ש, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (תת"ע 10062-11-17).

2. ביום 13.12.2017 התקיים דיון בעניינו של המערער בבית המשפט קמא באישום האמור. המערער לא התייצב לדיון, וב"כ המאשימה מסר כי "יש אישור מסירה מסוג 'לא נדרש', נבקש לשפוט בהעדר". בית המשפט קמא הרשיע את המערער בהעדרו בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום, ודינו נגזר לתשלום קנס בסך 1,500 ₪.

3. ביום 3.5.2018 הגיש המערער לבית המשפט קמא בקשה לביטול פסק-הדין. המערער טען כי לא קיבל הודעה על הדיון, כי במקום מגוריו תיבות הדואר הרוסות ומסמכים מתגוללים לכל עבר, וכי מבלי להתייחס לשאלת אמינותה של המצלמה על פיה הוגש כתב האישום (מצלמת א/3), העבירה בוצעה על ידי אדם אחר (לבקשה צורף תצהיר מיום 2.5.2018 מטעם אותו אדם אחר, שהצהיר כי ביום 16.3.2017 הרכב היה ברשותו ובשליטתו כל היום).

4. המדינה התנגדה לבקשה לביטול פסק-הדין. המדינה הדגישה שהעבירה בוצעה עוד ביום 16.3.2017, וההזמנה חזרה בציון "לא נדרש", המהווה אישור מסירה כדיון.

5. ביום 14.5.2018 ניתנה החלטתו של בית המשפט קמא (כב' השופט ארנון איתן), הדוחה את הבקשה לביטול פסק-דין לאמור:



"משלוח הדואר (בהתאם לאישור המסירה) נשלח לכתובת הרשומה של המבקש וחזר בסטטוס 'לא נדרש'. בנסיבות אלו, מתקיימת 'חזקת מסירה' והמבקש נשפט בהעדרו לתשלום הקנס הקבוע לצד העבירה אותה ביצע.

אוסף כי סעיף 2 בבקשה [בעניין תיבות הדואר ההרוסות] נטען בלא שהוצגה ולו ראשית ראיה לביסוסה ובכל מקרה גם בהתאם לפסיקה הנוהגת אין בנימוק זה כדי לבטל פסק-דין שניתן בהעדר.

באשר לנימוק השני שעניינו 'עיוות דין' שייגרם למבקש הרי שעיון בתצהיר מלמד כי הוא נחתם ביום 2.5.18 קרי בחלוף למעלה משנה לאחר האירוע וחמישה חודשים לאחר מתן גזר הדין. בנסיבות אלו וכשעל הפרק תצהיר לקוני שאינו מפרט את הנסיבות בהן נמסר הרכב לחזקתו דווקא באותו היום (ראו סעיף 2 לתצהיר) לא ראיתי לקבלו, ואין בו כדי לשנות מהתוצאה.

מטעמים אלו אני דוחה את הבקשה".

6. על החלטה זו הוגש הערעור בעפ"ת 45005-06-18.

הערעור בעפ"ת 47232-06-18

7. הערעור בעפ"ת 47232-06-18 עניינו בקשה שהגיש המערער לבית-המשפט קמא ביום 8.5.2018 להאריך את המועד להישפט ביחס לששה דו"חות תעבורה, כולם בגין נהיגה במהירות מופרזת בעקבות צילום במצלמת מהירות (דו"חות מס' 90507830983, 90507889831, 90507819408, 90507628114, 90507574474, 90508775864) (המ"ש 3592-05-18).

8. המערער טען בבקשה להארכת מועד להישפט כי לא קיבל כל הודעה בעניין, בשל כך שהוא מתגורר במקום בו אין תיבות דואר ודברי דואר מתגללים באין מפריע. עוד טען המערער כי לא הוא ביצע את העבירות, אלא אחרים. לבקשה צורף תצהירו של המערער מיום 9.4.2018, בו הוצהר כי בחודשים פברואר, מרץ, אפריל, מאי 2017, היה הרכב בהחזקתו ובשליטתו של אחר, שלטענתו לומד איתו. כן צורפו לבקשה 5 תצהירים מיום 28.3.2018 מאותו אחר, ולפיהם בימים 7.2.2017, 14.2.2017, 6.3.2017, 7.3.2017 (מועדי ביצוע העבירות ב-5 מהדו"חות), הרכב היה בשליטתו ולפיכך התבקשה הסבת הדו"חות האמורים על שמו של אותו אחר. כמו כן, צורף תצהיר מיום 29.4.2018 מטעם מצהיר נוסף, ולפיו ביום 13.3.2017 (מועד ביצוע העבירה בדו"ח השישי) הרכב היה בשליטתו, ולכן התבקשה הסבת הדו"ח השישי על שמו של אותו מצהיר נוסף.

9. המדינה התנגדה לבקשה. המדינה ציינה כי המערער כבר שילם את הדו"חות, וכי ביום 6.6.2017 - כשנה קודם להגשת הבקשה להארכת מועד להישפט - פנה המערער אל המרכז לפניות נהגים במכתב בנוגע לדו"חות מס' 90507830983 ו- 90507574474, וטען כי שוברי התשלום בגין דו"חות אלו נשטפו בכביסה, וביקש כי ישלחו לו שוב שוברי תשלום כדי שיוכל לשלמם. המדינה טענה כי נוכח המכתב האמור, כמו גם נוכח השיהוי הרב בהגשת הבקשה, ומשהדו"חות שולמו - דינה של הבקשה להארכת מועד להישפט להידחות.

10. ביום 7.6.2018 החליט בית המשפט קמא (כב' השופטת שרית זוכוביצקי-אורי) לדחות את בקשת המבקש להארכת מועד להישפט בגין 6 הדו"חות הנ"ל:

"בהתאם לתגובת המאשימה הדו"חות נשוא הבקשה שולמו.

בנסיבות אלה השתכללו הרשעותיו של המבקש בעבירות בהם הואשם במעמד תשלום הקנס, ועם חלוף המועד להגשת הבקשה להישפט הפכו לחלוטות (ראה רע"פ 2937/17 גיל פלדמן).

למעלה מן הצורך יצוין כי טענת המבקש לפיה אחר נהג ברכב אינה מהווה עיוות דין המצדיק הארכת מועד להישפט (עפ"ת 51304-09-16).

בנסיבות אלה הבקשה נדחת".

11. על החלטה זו הוגש הערעור בעפ"ת 47232-06-18.

הערעורים



12. ב"כ המערער טען ביחס לשני הערעורים כי נפל פגם בהמצאת דברי הדואר למערער בשל כך שדברי הדואר מוענו אליו כך שנרשם רק מספר הבניין בו הוא מתגורר, ולא מספר הדירה המסוימת. עוד טען ב"כ המערער כי העובדה שהדו"חות שולמו, היא כשלעצמה, אינה נימוק מספיק לדחיית בקשה להארכת מועד להישפט, כשלטענתו התשלום בוצע באמצעות עיקולים, שהטיל המרכז לגביית קנסות על חשבוניות המערער. ב"כ המערער הוסיף והדגיש כי לטענת המערער לא הוא שביצע את העבירות המיוחסות לו בשני הערעורים, וכי טיעונו זה נתמך בתצהירים מתאימים.

13. מנגד, ב"כ המשיבה טענה כי דין שני הערעורים להידחות. ב"כ המשיבה הפנתה למכתב הנ"ל ששלח המשיב למרכז לפניות נהגים ביום 6.6.2017, מכתב שאינו מתיישב עם טיעוני המערער לפיהם הדו"חות לא הומצאו לו, ולא עם טיעונו כי קיים קושי עקרוני בקבלת דואר בביתו. ב"כ המשיבה הדגישה את השיהוי הרב בהגשת הבקשות, הן הבקשה לביטול פסק-דין בעפ"ת 45005-06-18, הן הבקשה להארכת מועד להישפט בעפ"ת 47232-06-18, וטענה כי השיהוי אף הוא מבסס נימוק לדחיית הערעורים.

דין והכרעה

14. דין הערעורים להידחות.

15. באשר לערעור בעפ"ת 45005-06-18, במסגרתו מבוקש ביטול פסק-הדין שניתן בהעדר התייצבות: המסגרת המשפטית בנוגע לערעור זה קבועה בסעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. הסעיף קובע כי קיימות שתי עילות, שבהתקיים אחת מהן רשאי בית המשפט לבטל את פסק-הדין שניתן בהעדר הנאשם. העילה האחת היא "שהייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו". העילה השנייה היא "שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין".

16. באשר לערעור בעפ"ת 47232-06-18, במסגרתו מבוקשת הארכת מועד להישפט בגין 6 דו"חות ששולמו: המסגרת המשפטית בנוגע לערעור זה קבועה בסעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי, שלפיו ניתן לקבל את הבקשה להארכת מועד להישפט, "ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו". סעיף 229(ה) קובע שניתן לקבל את הבקשה "אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמונעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה".

17. ישום מבחני החוק בענייננו מוביל למסקנה כי, כאמור, דינם של שני הערעורים להידחות. המערער לא הוכיח כי הייתה סיבה מוצדקת לאי-התייצבותו למשפטו ביחס לערעור בעפ"ת 45005-06-18, שכן כל שטען המערער, בעלמא, הוא כי דברי הדואר לא הומצאו לו, וכי אין די, כביכול, ברישום מספר הבניין בו מתגורר המערער ככתובת למשלוח דואר. אולם, בטיעונים כלליים מעין אלה אין כדי לסתור את חזקת המסירה הקבועה בתקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, ולפיה "בעבירות תעבורה... ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן". כדברי בית המשפט העליון ברע"פ 8427/17 **מדינת ישראל נ' סאלם** (2018):

"לאור חזקת המסירה המעוגנת בתקנה 44א לתקסד"פ, עומדת משוכה גבוהה למד" בפני הטוען לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון... כאשר דו"ח העבירה, ההזמנה לדיון, או כתב האישום נשלחים בדואר רשום לכתובתו של המבקש במשרד הפנים, לא תעמוד לו, ככלל, טענה לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות. זאת, גם אם עבר המבקש למקום מגורים אחר מבלי ששינה את כתובתו במשרד הפנים... טענות לשיבושים בהגעת דברי הדואר יש לתמוך בחומר ממשי, ואין להעלות טענות מסוג זה בעלמא וללא כל תימוכין" (שם, בפסקאות 34-35 לפסק-דין).

18. כמו כן, ביחס לעפ"ת 47232-06-18, המערער לא הוכיח כי "הבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמונעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה". זאת, נוכח המכתב ששלח המערער עוד ביום 6.6.2017, כשנה לפני הגשת הבקשה להארכת מועד, ביחס לשניים מהדו"חות, ונוכח מכלול נסיבות העניין, ומשהמערער לא נתן כל הסבר שהוא לשיהוי בהגשת הבקשה, בהינתן שהדו"חות שולמו על ידו זמן רב לפני הגשת הבקשה להארכת מועד להישפט (גם אם הדו"חות שולמו בעקבות עיקולים שהוטלו על חשבונו של המערער).



19. מיום 1.1.1983 על השיהוי כעילה לדחיית בקשות להארכת מועד להישפט, ראו דברי כב' השופט (כתוארו אז) רובינשטיין ברע"פ 9580/11 **יוסף נ' מדינת ישראל** (2011):

"על המבקש להסב דו"ח על שמו של זולתו באיחור כה ניכר, ליתן הסבר לפשר השיהוי. המבקש נמנע בשתי הערכאות להסביר מדוע איחר באופן כה ניכר בבקשתו להסבת הדו"ח... בקשת המבקש לזנוח את הפרוצדורה ולהתמקד במהות, שובת לב ככל שתהא, אין בה כל ממש, שכן אם תתקבל טענתו, משמעות הדבר שלא יהיה לכך סוף, ובקשות הסבה יוכלו להיות מוגשות ללא תלות בזמן ביצוע העבירה. אין להלום דבר זה, ולא זו היתה כוונת המחוקק ביצירת האפשרות של עבירות ברירת משפט, שכל מהותן לייעל ולקצר הליכים" (שם, בפסקה ה להחלטה. וראו גם רע"פ 1896/18 **הדני נ' מדינת ישראל** (2018)).

20. כמו כן, לא הוכח בענייננו שנגרם למבקש עיוות דין בשל הרשעתו בעבירות נשוא הערעורים. כדברי בית המשפט קמא (כב' השופט ארנון איתן) במסגרת ההחלטה הנדונה בעפ"ת 45005-06-18:

"שעיון בתצהיר מלמד כי הוא נחתם ביום 2.5.18 קרי בחלוף למעלה משנה לאחר האירוע וחמישה חודשים לאחר מתן גזר הדין. בנסיבות אלו וכשעל הפרק תצהיר לקוני שאינו מפרט את הנסיבות בהן נמסר הרכב לחזקתו דווקא באותו היום (ראו סעיף 2 לתצהיר) לא ראיתי לקבלו, ואין בו כדי לשנות מהתוצאה".

21. והדברים נכונים גם ביחס לתצהירים, שצורפו במסגרת עפ"ת 47232-06-18. וראו דברי בית-המשפט העליון ברע"פ 8626/14 **סמארה נ' מדינת ישראל** (2015) ביחס למקרה בו התבקשה הסבתו של דו"ח תנועה בגין נהיגה במהירות מופרזת, אל אדם אחר שלפי הנתען נהג ברכב:

"מקובלת עליי קביעתו של בית המשפט המחוזי, לפיה תצהירו של מר יוסף סמארה, אשר ממנו עולה כי הוא ביצע את העבירה, הינו תצהיר סתמי, ואין מתוכנו כדי להעיד באילו נסיבות בוצעה העבירה, וכיצד זכור למגיש התצהיר מה היו מעשיו ביום 31.3.2013, כשנה טרם הגשתו של התצהיר".

22. מטעמים אלו, דין הערעורים להידחות.

23. למען שלמות התמונה, יוער כי המערער הפנה בטיעוניו לע"פ 4808/08 **מדינת ישראל נ' מנחם** (2009) וכן לרע"פ 9142/01 **איטליא נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(6) 793 (2003), אולם אין בפסיקה זו - שעניינה הקביעה כי אין חובה לזמן את הצדדים לדיון בבקשה לביטול פסק דין שניתן בהעדר הנאשם - כדי לסייע למערער בטיעוניו.

אשר על כן, הערעורים נדחים.

ניתן היום, ט"ז טבת תשע"ט, 24 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.